

CDP Türkiye 2015 İklim Değişikliği Raporu Açıklandı

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından Akbank'ın ana sponsorluğu ve Deloitte Türkiye'nin derecelendirme ve raporlama desteği ile yürütülen CDP İklim Değişikliği Programı 2015 Türkiye Raporu açıklandı. Rapor, 19 Kasım 2015, Perşembe günü, Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi the Seed'de yapılan etkinlik ile kamuoyuna duyuruldu.

CDP Türkiye İklim Değişikliği Projesi'nin başlangıcından itibaren yanıt veren şirketlerin sayısında %250 oranında bir artış yaşandı. Yanıt veren şirketlerin %95'i iklim değişikliğini üst düzey ve yönetim kurulu seviyesinde ele aldığını belirtti. Şirketlerin %89'u da iklim değişikliğini iş stratejilerine entegre ettiğini açıkladı.

CDP Türkiye İklim Liderleri'nin de ödüllendirildiği etkinlikte, yerel olarak belirlenen "CDP İklim Saydamlık Liderlik Endeksi" (CDLI) listesinde yer alan T. Sınai Kalkınma Bankası, Brisa, Garanti Bankası, Turkcell İletişim Hizmetleri ve Arçelik "CDP Türkiye İklim Saydamlık Lideri" ödüllerini aldılar. Küresel olarak belirlenen "CDP İklim Performans Liderlik Endeksi" (CPLI) listesine girerek A bandında yer almaya hak kazanan tek Türk şirketi ise Garanti Bankası oldu ve "CDP Türkiye İklim Performans Lideri" ödülünü aldı.

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından, Akbank'ın ana sponsorluğu ve Deloitte Türkiye'nin derecelendirme ve rapor desteği ile yürütülen CDP İklim Değişikliği Programı'nın Türkiye raporu, kamuoyu ile paylaşıldı. Rapor, **19 Kasım 2015, Perşembe günü Sakıp Sabancı Müzesi the Seed** salonunda düzenlenen etkinlik ile açıklandı. Şirketlerin iklim değişikliğine yönelik stratejilerini uluslararası kurumsal yatırımcıların bilgisine sunabileceği bir platform sağlayan CDP, dünyanın en prestijli ve yaygın çevre girişimi olarak kabul ediliyor. CDP Türkiye 2015 İklim Değişikliği Raporu, CDP'ye Türkiye'den dahil olan 46 şirketin verdikleri yanıtların analizini içeriyor.

CDP Türkiye İklim Değişikliği 2015 Raporu'nun açıklandığı toplantının açılış konuşmasını Akbank Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Bölüm Başkanı Cenk Göksan yaptı. Ardından Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) Genel Sekreteri Christiana Figueres'in konuşması yayınlandı. Toplantının ana konuşmacısı BlackRock Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Kurumsal Yönetim ve Sorumlu Yatırımlar Direktörü Amra Balic'in konuşmasının ardından CDP Yönetim Kurulu Başkanı Paul Dickinson'ın konuşması yayınlandı. Etkinlikte Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu ve CDP Türkiye Direktörü Melsa Ararat CDP 2015 Küresel İklim Değişikliği ve CDP Türkiye 2015 İklim Değişikliği Raporları hakkında bilgi verdi. Konuşmaların ardından ödül törenine geçildi.

“CDP İklim Değişikliği Programı’nın hedeflerine doğru güçlü bir ivmeyle ilerlemesinden büyük bir mutluluk duyuyoruz ”

Akbank Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Bölüm Başkanı Cenk Göksan açılış konuşmasında, “2010 yılında vizyoner bir bakış açısıyla, iklim değişikliği hakkında farkındalığı artırmak, geleceğe ışık tutmak ve iklim değişikliğinin yaratacağı etkileri minimize etmek amacıyla destek vermeye başladığımız CDP İklim Değişikliği Programı’nın hedeflerine doğru güçlü bir ivmeyle ilerlemesinden büyük bir mutluluk duyuyoruz. 2010 yılında biri gönüllü 11 firmanın katılımıyla başlayan program, her yıl önemli artışlarla daha da iyi bir yere geldi.” dedi.

“Paris Zirvesi, mevcut kalkınma modellerini dönüştürme, karbon salım miktarlarını şeffaf bir şekilde açıklama ve nötrleme ve bol fırsatlar içeren bir geleceğin tohumlarını atma konusunda bir şans sunacak”

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) Genel Sekreteri Christiana Figueres video konuşmasında, "Paris, mevcut kalkınma modellerini dönüştürme, karbon salım miktarlarını şeffaf bir şekilde açıklama ve nötrleme, ve bol fırsatlar içeren bir geleceğin tohumlarını atma konusunda bizlere bir şans sunacak. Gelin birlikte çalışarak bu yeni Sanayi Devrimi’nden en iyi şekilde yararlanalım ve binlerce büyük şirketin dünya çapında işbirliği yapmasını sağlayalım. Sizin gibi CDP’ye yanıt veren şirketler hükümetlere, özel sektörün hem iklim değişikliğini açıkça kabullendiğini, hem de stratejilerin açıklanması gerektiğini anladığına dair açık bir mesaj göndermektedir." dedi.

“Karbon emisyonlarının maliyetlendirilmesinin ve fiyatlandırılmasının enerji yoğun sektörlerde değerlendirme yapmak için zorunlu olduğunu düşünüyoruz”

BlackRock Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Kurumsal Yönetim ve Sorumlu Yatırımlar Direktörü Amra Balic konuşmasında “İklim değişikliği bir yatırım sorunu olarak gündeme oturdu. Yatırım portföylerinde iklim değişikliği risklerinin azaltılması çabası ivme kazanarak ilerliyor. Karbon emisyonlarının maliyetlendirilmesinin ve fiyatlandırılmasının enerji yoğun sektörlerde değerlendirme yapmak için zorunlu olduğunu düşünüyoruz. Riskin giderek büyümesi portföylerdeki iklim değişikliği etkilerini gözlemek ve muhtemel kayıpları önlemek için verilere erişimin önemini artırıyor. Şirket yönetimlerinin bu alanda saydamlıklarını arttırmalarını öneriyoruz.” dedi.

“Artık yatırımcı grupları da, şirketleri iklim değişikliği konusunda daha iyi performans göstermeye zorluyor”

CDP Yönetim Kurulu Başkanı Paul Dickinson video konuşmasında, "Geçen 5 yıl içinde şirketlerin enerji verimliliği teknolojilerini ve bunların yararlarını dikkate almasında büyük bir artış kaydettik. Şirketlerin bilim esaslı hedefler de belirlediğini, sıcaklık artışının 2 derecede kalmasına yönelik emisyon azaltım hedefleri koyduğunu gördük. Artık yatırımcı grupları da, şirketleri iklim değişikliği konusunda daha iyi performans göstermeye zorluyor. ‘Aiming for a Coalition (Koalisyonu Hedeflemek)’ girişiminde yer alan yatırımcıların şirketlerden CDP derecelendirmesinde A performans notu almasını talep etmesi bu akımın en iyi örneklerinden." dedi.

“CDP Türkiye İklim Değişikliği 2015 raporu BIST-100 şirketlerinin önemli bir bölümünün farkındalığın ötesinde iklim değişikliği risklerini yönetme konusundaki piyasa baskılarına aktif olarak yanıt verdiklerini gösteriyor.”

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu ve CDP Türkiye Direktörü Melsa Ararat konuşmasında “Türkiye’nin önde gelen şirketleri uzunca bir zamandır iklim değişikliği risklerinin

farkındalar. CDP Türkiye İklim değişikliği 2015 raporu BIST-100 şirketlerinin önemli bir bölümünün farkındalığın ötesinde iklim değişikliği risklerini yönetme konusundaki piyasa baskılarına aktif olarak yanıt verdiklerini gösteriyor. Dahası şirketlerin CDP sorularına verdikleri yanıtlar iş dünyasının ileriye dönük stratejilerinin sera gazı emisyonlarını düşürme konusunda T.C. Hükümeti'nin öngördüğünden daha olumlu bir rota çizdiğini de göstermekte. Kömüre dayalı karbon yoğun enerji kullanmak uluslararası piyasalardan finansman sağlamak zorunda olan şirketlerimiz için önemli bir risk teşkil edecek ve yatırım portföylerinin dışında kalmalarına yol açabilecektir. Bu raporun hükümetimizin COP21 süreci çerçevesinde 2030 planlarını gözden geçirmesine vesile olacağını ümit ediyorum.” dedi.

CDP Türkiye 2015 İklim Liderleri ödüllendirildi

Toplantı **CDP Türkiye 2015 İklim Liderleri Ödül Töreni** ile son buldu. Törende CDP İklim Performans Liderlik Endeksi (CPLI) ödülü ve CDP İklim Saydamlık Liderlik Endeksi (CDLI) ödülü olmak üzere iki ana dalda ödüller verildi.

İklim değişikliği ile mücadele konusunda üstün performans göstererek Küresel olarak belirlenen CPLI endeksinde yer alan ve **Küresel A Liderlik Listesi**'ne giren 113 şirket 4 Kasım'da CDP Londra Merkez ofisi tarafından açıklanmıştı. **Garanti Bankası** 2015 yılında bu listeye girmeye hak kazanan tek Türk şirketi oldu. Garanti Bankası bu kapsamda "**CDP İklim Performans Lideri**" ödülünü aldı.

Yerel olarak belirlenen CDLI endeksinde giren 5 şirket ise "**CDP Türkiye İklim Saydamlık Lideri**" ödüllerine layık görüldü. Ödülleri; **T. Sınai Kalkınma Bankası (TSKB)** adına Genel Müdür Yardımcısı Çiğdem İçel, **Brisa** adına Genel Müdür Yiğit Gürçay, **Garanti Bankası** adına Genel Müdür Yardımcısı Ebru Dildar Edin, **Turkcell İletişim Hizmetleri** adına Kurumsal Sosyal Sorumluluklar Müdürü Aslı Ünlü ve **Arçelik** adına Üretim Teknolojileri Direktörü Mustafa Esenlik aldılar.

Kazanan şirketler ödüllerini Sabancı Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. A. Nihat Berker, Sabancı Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sondan Durukanoğlu Feyiz ve Deloitte Türkiye Denetim'den Sorumlu Partner Gökhan Alpman'dan aldılar.

CDP Türkiye 2015 İklim Değişikliği Raporu Bulguları

2010-2015 Karşılaştırması

CDP Türkiye İklim Değişikliği Programı kapsamında bu yıl, CDP Küresel İklim değişikliği Raporu'na paralel olarak 2010-2015 yıllarını kapsayan beş yıllık bir analiz yapıldı. Buna göre, 2010'dan bu yana CDP İklim Değişikliği Programı kapsamında yanıt veren şirket sayısı rakamlarında en fazla artışın kaydedildiği ülke **yüzde 250** oranında bir artışla Türkiye oldu. Türkiye'de, aynı zamanda emisyon azaltım çalışmaları açısından da 2010 yılından bu yana **yüzde 300** oranında bir artış kaydedildi.

Türk şirketleri hem saydamlık hem de performans kategorilerinde küresel ortalamanın üzerinde sonuçlar elde ettiler. Buna rağmen, emisyon azaltım hedefi belirleme ve emisyon verilerinin

doğrulanması konularında küresel ortalamanın gerisinde kaldıkları görülüyor. Ayrıca Türk şirketleri, iklim değişikliğinin belirgin fırsatlar sunduğunu da belirttiler.

Son beş yılı içeren analizde, Türk şirketlerinin iklim değişikliği nedeniyle meydana gelen fiziksel risklere karşı daha duyarlı olduğunu gözlemlendi. Fiziksel iklim riskleri raporlama oranı 2010'a göre yüzde 79 arttı ve bu oran küresel ortalamanın yüzde 59 üzerinde bulunuyor. Ayrıca son beş yıl içinde doğrudan (Kapsam 1) emisyonlarda yüzde 39 artış yaşanırken, dolaylı (Kapsam 2) emisyonlarda yüzde 30 oranında düşüş gözlemlendi.

2015 yılı sonuçları

- **Bu sene toplamda 46 şirket CDP'ye yanıt verdi:** Yanıt veren şirketlerin 29'u, 70 ve üzeri saydamlık notu aldı. Performans değerlendirmesinde 11 şirket A ve B bandında yer aldı.
- **İklim Değişikliği konularında şeffaflık arttı raporlama kalitesi yükseldi:** CDP'nin ilk defa Türkiye'den yanıt veren şirketleri derecelendirdiği 2011 yılından bu yana CDP saydamlık derecelendirme notu ortalamasında yükselen bir grafik gözlemleniyor. 2015 yılında 100 üstünden 80 puan ve üstü saydamlık puanı alan şirketlerin oranı yüzde 70, bu oran geçen sene sadece yüzde 49'du.
- **Performans kalitesi artıyor ama özellikle emisyon yoğun şirketlerde bu artış halen yavaş:** Bu sene tüm dünyada performans açısından başarı gösteren 113 tane A bandı şirketinden biri de Garanti Bankası oldu. Geçen sene Türkiye'de olduğu gibi daha emisyon yoğun sektörlerden bu listeye giren olmasa da gelişmekte olan diğer ülkelerden birçoğunun A listesi'ne girememiş olduğu görülüyor.
- 2010 yılından bu yana yanıt veren şirketlerin sayısı **yüzde 250** artış göstererek, bugüne kadarki en yüksek yanıt verme sayısına ulaşıldı.
- **İklim yönetimini iş stratejilerine entegre eden şirket sayısı arttı:** Şirketlerin yüzde 89'u iklim değişikliğini iş stratejilerine entegre etti. Şirketlerin yüzde 68'i ise emisyonlarını düşürmek üzere hedef belirledi.
- **Gelişmiş emisyon raporlaması:** 2015 yılında, yanıt veren şirketlerin yüzde 89'u doğrudan (Kapsam 1) ve dolaylı (Kapsam 2) emisyon verilerini açıkladı. Şirketlerin yüzde 58'inde ise geçen seneye oranla emisyon verilerinde artış kaydedildi.
- **Doğrulatma yetersizliği:** Verilerini üçüncü taraflarca doğrulatan şirketler tüm yanıt verenler içinde ancak %39'a ulaştı. Bu oran geçen yıllara nispeten yükselse bile gelecek yıllarda şirket paydaşları ve yatırımcıların doğrulama taleplerinin artması ve de hükümetin İzleme, Raporlama ve Doğrulama (MRV) sistemi kapsamında oluşturduğu düzenlemelerin şirketler üzerinde teşvik edici olması bekleniyor.
- **İklim değişikliği ile alakalı konular şirketlerin üst yönetimlerde ele alınıyor:** Şirketlerin yüzde 95'i iklim değişikliği konusunu üst düzey ve yönetim kurulu seviyesinde ele aldıklarını belirtti.
- Şirketlerin **risk olarak gördükleri konular;** enerji / petrol fiyatları ve diğer düzenlemeler (yüzde 95), itibar (yüzde 61), sağanak yağışlar ve kuraklık, değişen sıcaklık dereceleri ve değişen tüketici davranışları (yüzde 55) olarak belirtildi.
- **Şirketler iklim değişikliğini fırsata dönüştürebileceklerine inanıyorlar:** fırsat olarak gördükleri konular ise; düzenlemeler (yüzde 92), itibar (yüzde 53), değişen tüketici davranışları (yüzde 50), ticaret sistemi ve sıcaklıktaki sıra dışı değişiklikler.

- **Emisyon azaltım faaliyetleri ve enerji verimliliği konularında girişimler artıyor:** 2015 yılında raporlanan girişimlerin neredeyse yarısı (163 adet) emisyon azaltım faaliyetleri ve enerji verimliliği konularında.
- Raporlama yapan şirketlerin yüzde 32'si emisyon azaltım hedefi belirtmemiş

Özetle, iklim değişikliği ile ilgili konular Türkiye'de şirketlerin üst yönetimleri tarafından izleniyor, Türkiye'deki şirketler iklim değişikliği nedeniyle meydana gelen fiziksel değişikliklere karşı duyarlılar, iklim değişikliğinin beraberinde getireceği fırsatlar konusunda bilinçliler, emisyonlarını düşürmek üzere hedefler belirliyorlar ancak emisyonların doğrulanması noktasında geride kalıyorlar.

CDP 2015 Küresel İklim Değişikliği Raporu Bulguları

CDP bu yıl ilk defa beş yıllık bir analiz yaparak tüm dünyadan CDP'ye yanıt veren şirketlerin 2010-2015 yılları arasındaki değişimini değerlendirdi. Son beş yılın karşılaştırmasının yapıldığı rapor sonuçlarına göre:

- **Şirketlerin iklim değişikliğine karşı çalışmaları son beş yılda hız kazanması, kurumların düşük karbon ekonomisine verdiği desteği gösteriyor.** Son beş yılda emisyon azaltım faaliyeti olan şirketlerin oranı neredeyse ikiye katlanarak, yüzde 89 oranına yükseldi. Şirketlerin neredeyse tamamında iklim değişikliği konusunun yönetim kurulu ve üst yönetimin seviyesinde ele alındığı gözlemlendi.
- **CDP'nin derecelendirme metodolojisine göre yapılan değerlendirmelerde üstün başarı göstererek A Listesi'ne giren şirketler iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya yönelik çalışmalarda öncü rol oynamaya devam ediyor.** Listede bulunan borsa değeri bakımından en büyük üç şirket **Apple**, **Microsoft** ve **Google**. A Listesi'nin büyük bölümünü finans, sanayi ve bilişim sektörlerindeki şirketler oluşturuyor. Bu listede Türkiye'den sadece **Garanti Bankası** yer alıyor.
- **Yatırımcıların giderek artan talepleri, bilimsel gerçekler ve bu alanda güçlenen siyasi iradenin ışığında iklim değişikliğine karşı yürütülen mücadelede bir dönüm noktasına geldi.** Şirketlerin CDP aracılığı ile iklim değişikliği ile ilgili stratejilerini ve bilgilerini açıklamasını isteyen yatırımcıların sayısı, CDP'nin kuruluşundan beri 20 kattan fazla bir artış gösterdi. Yatırımcılar karbon emisyonundaki düşüş ile mali performans arasındaki bağlantıyı anlamak için, CDP'nin çevreye etkileri ile şirket bilançolarını doğrudan ilişkilendiren sektör araştırması gibi yeni yatırımcı ürünlerinden yararlanıyor.
- **Ekonomik devrimin gerçekleşmesi için çalışmaların sürdürülmesi, daha fazla şirketin iklim konusunda hesap verilebilirlik ve şeffaflığı benimsemesi, küresel bir sözleşme imzalanması gerekiyor.** COP21'de iklim değişikliğine karşı mücadele için yeni bir küresel sözleşme imzalanması için özel sektörde hem istek hem eylem görülüyor. Ayrıca hükümetlerin de irade ve kararlılığını harekete geçirme yönünde itici güç oldukları görülüyor.
- **Dünyada dengesizlik hakim:** Doğu Avrupa ve Çin'de CDP'ye yanıt verme oranları ortalamanın çok altında bulunuyor. Güneydoğu Asya ve Latin Amerika şirketlerinin çalışmalarında önemli ilerlemeler kaydedildi. Öte yandan Kore, Birleşik Krallık ve İskandinavya'da yerleşik şirketler, iklim konusunda hesap verebilirliğin önemini kavramış durumdadır ve açıklama oranları yüksek. **Türkiye ise 2010 yılından bu yana yanıt verme oranlarında yüzde 250'lik bir artış kaydederek en büyük sıçramayı gösteren ülke oldu.**

CDP Hakkında

Kâr amacı gütmeyen Londra merkezli uluslararası bir kuruluş olan CDP, halka açık şirketlerin doğal kaynakları ve doğal sermayeyi nasıl kullandıklarını, faaliyetleriyle sınırlı kaynakların yeniden üretimini nasıl etkilediklerini ve bu alandaki risklerini nasıl yönettiklerini yatırımcılara raporlamalarına aracılık ediyor. Yaklaşık 60 ülkeden 5.500 civarında şirket, CDP programları aracılığıyla iklim değişikliği, su kaynakları ve orman ürünlerinin faaliyetleriyle etkileşiminin sonuçlarını ve karşı karşıya oldukları riskleri ölçüyor ve yatırımcılara açıklıyor. CDP şirket raporlarını karşılaştırılabilir hale getiriyor ve ilgi alanındaki uluslararası raporlama standartlarını geliştirmeyi hedefliyor. Harvard Business Review tarafından dünyanın en güçlü yeşil sivil toplum kuruluşu olarak tanınan CDP, iklim değişikliği konusunda özel sektörün sorumluluk alması gerekliliğine inanıyor ve bu sorumluluğu yerine getirmelerini teşvik etmek amacıyla şirketlere iklim değişikliği politikalarını, suyun kullanımı ve ormansızlaşmaya yönelik stratejilerini şeffaf bir şekilde açıklayabilecekleri bir platform sunuyor. CDP, 2015 yılı itibariyle, 95 trilyon dolar değerindeki varlığı yöneten 822 yatırımcı adına hareket etmekte ve dünyanın önde gelen şirketlerine harekete geçmeleri adına çağrıda bulunmaktadır.

<http://cdpturkey.sabanciuniv.edu>

www.cdp.net

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu (SU CGFT) Hakkında

CGFT 2003 yılında TÜSİAD ve Sabancı Üniversitesinin ortak çabasıyla kuruldu ve 2004 yılı sonuna kadar ortak bir girişim olarak devam etti. Forum 2005 yılından itibaren araştırma ve bilgi üretme üzerine yoğunlaştı. 2009 yılından itibaren Forum şirketlerin yönetim politikalarını ve uygulamalarını gözden geçirmeye teşvik edecek saha çalışmalarına odaklandı. CGFT bugün disiplinler arası bir akademik girişim ve toplumsal önceliği olan konularda paydaş diyaloglarını kolaylaştıran bir merkez olarak Sabancı Üniversitesi Yönetim Bilimleri Fakültesi ev sahipliğinde çalışmalarını sürdürmekte ve Yönetişim ve Sürdürülebilir Kalkınma arasındaki bağlantı üzerine odaklanmaktadır. Forum, 2009 yılından beri CDP'nin Türkiye operasyonunun hamiliğini üstlendi. CDP Türkiye operasyonu bugün hem CDP İklim Değişikliği Programı'nı hem de CDP Su Programı'nı yürütmektedir.

<http://cgft.sabanciuniv.edu>

Basın bilgi için: Mariam Öcal – Sabancı Üniversitesi – 0216 483 93 57 – 0532 668 92 01

Ana Sponsor

AKBANK

Derecelendirme ve Rapor Ortağı

Deloitte.